

Umhverfis- og auðlindaráðuneytið
Skuggasundi 1
101 Reykjavík
uar@uar.is

Sent inn í Samráðsgátt

Reykjavík, 10. september 2020

Efni: Umsögn SI um áform um frumvarp til breytinga á skipulagslögum nr. 123/2010

Samtök iðnaðarins (hér eftir „samtökin“ eða „SI“) hafa tekið til umsagnar áform um frumvarp til breytinga á skipulagslögum nr. 123/2010. Eftirfarandi eru athugasemdir samtakanna.

Sameiginleg skipulagsákvörðun – flutningskerfi raforku

Fyrirhugaðar breytingar á skipulagslögum fela það í sér að heimilt verði að skipa sérstaka stjórnarsýslunefnd sem hefur það hlutverk að taka sameiginlega skipulagsákvörðun sem nær til einnar framkvæmdar vegna flutningskerfis raforku, þvert á sveitarfélagsmörk. Samtökin telja slíkt fyrirkomulag til þess fallið að einfalda og stytta málsmeðferðartíma skipulagsbreytinga og framkvæmdaleyfa af þessu tagi. Hins vegar telja samtökin það ljóst að þessi heimild ætti ekki að vera einskorðuð við framkvæmdir vegna flutningskerfis raforku heldur allar framkvæmdir þar sem þörf er á framkvæmdaleyfi eða skipulagsbreytingu frá fleiri en einu sveitarfélagi.

Ganga þarf lengra en þessi áform um lagasetningu miða við. Finna þarf leiðir til að leyfisveitingar gangi betur fyrir sig, taki skemmri tíma og tryggja samræmi í vinnubrögðum milli aðila sem koma að ferlinu. Bæta þarf vinnu við undirbúning framkvæmda sem ætti að gera alla málsmeðferð hraðari og skilvirkari. Hér þarf einfaldara lagaumhverfi og skýrara frá upphafi til enda.

Stafræn skipulagsgátt

Samtökin fagna því að stjórnvöld hugi að aukinni rafrænni stjórnarsýslu. Slíkt er löngu tímabært og samtökin taka undir það mat að sparnaður sem hlýst muni vega upp á móti kostnaði við gerð slíkrar gáttar.

Samtökin telja þó varhugavert að ríkisstofnanir byggi upp afmarkaðar gáttir, hver um sig og fyrir aðskilda stjórnarsýsluferla. Með því er einungis hluti vandans leystur. Samtökin telja að í rafrænni þjónustu liggi mun meiri tækifæri en fjallað er um í umræddum áformum um lagasetningu og hvetja stjórnvöld til að sýna meiri metnað. Færa ætti fleiri stjórnarsýsluferla og opinbera þjónustu í rafrænar gáttir og tengja þær saman. Skipulagsgerð er í mörgum tilfellum gerð í samfloti við aðrar stjórnvaldsathafnir eins og mat á umhverfisáhrifum og leyfisveitingar. Staðreyndin er að mikið er um tvíverknað og sömu aðilar koma aftur og aftur að sama málinu en þar sem um er að ræða nýja stofnun eða málsmeðferð er byrjað upp á nýtt. Með því að samþætta rafræna þjónustu og fleiri stjórnarsýsluferla má bæta aðgengi að gögnum og rekjanleika og spara mikinn tíma og kostnað.

Ekkert er því til fyrirstöðu að ólíkar stofnanir vinni í gegnum sömu rafrænu gátt og fleiri en einn lagabálgur sé þar undir. Dæmi um slíkt eru Samráðsgátt stjórnvalda og Skattur.is.

Samtökin leggja því til að í frumvarpi sem lagt verður fram um þetta mál verði ekki talað sérstaklega um „Skipulagsgátt“ heldur að lagaheimildin sé opin á þann hátt að verkefnið geti fallið undir stærri rafræna gátt sem taki á fleiri stjórnsýsluferlum.

Stytttri athugasemdafrestur í tilteknum skipulagsbreytingum

Samtökin taka undir að rétt sé að stytta athugasemdafrest í tilteknum skipulagsbreytingum með það fyrir augum að flýta málsmeðferð. Telja samtökin þó að hér þurfi að ganga lengra í ljósi þeirra tækniframfara sem átt hafa sér stað frá setningu laganna enda hefur almenningur nú mun betra og greiðara aðgengi að upplýsingum. Það ætti öllum að vera ljóst að þetta umhverfi hefur breyst frá því að reglurnar um umrædda tímafresti voru settar fyrir meira en tuttugu árum síðan, t.d. með tilkomu internetsins.

Samtökin ítreka því þá afstöðu sína að kynningar- og kærufjerli skipulagsmála er heilt yfir alltof langt og umrædd breyting hefur í þeim efnum aðeins smávægilegt gildi. Þá eiga umræddar tillögur um styttingu ekki aðeins að vera bundnar við skipulagsbreytingar sem varða uppbyggingu íbúðarhúsnæðis. Gera þarf allt ferlið skilvirkara og styttra en samtökin vilja þó árétta að ef gera á raunverulegar breytingar til hins betra í þessum efnum þá þarf einnig að koma í veg fyrir að hægt sé að kæra framkvæmd eftir að uppbygging hefst.

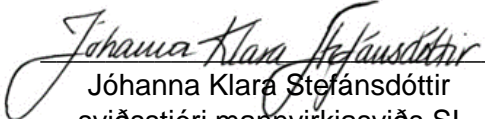
Ganga þarf lengra

Samtökin fagna því mjög að unnið sé að aukinni skilvirkni í skipulagsmálum en telja að ganga þurfi mun lengra en ætlunin virðist vera skv. téðum áformum um lagasetningu.

Skýrsla starfshóps um tillögur átakshóps í húsnæðismálum varðandi skipulagsmál kom út í júlí sl. Skýrslan var unnin sem framhald af vinnu átakshóps um húsnæðismál sem skilaði 40 tillögum til ríkisstjórnar um aðgerðir sem m.a. er ætlað að auka framboð hagkvæmra íbúða, lækka byggingarkostnað og stytta byggingartíma. Samtökin skiluðu umsögn til starfshópsins sem vann við gerð skýrslunnar og vísa þau, til viðbótar við ofangreint, til alls þess sem þar kemur fram.

Að lokum vilja samtökin koma því á framfæri að niðurstöður vinnuhópsins, hvað varðar tillögur nr. 19 og 20, voru að mati samtakanna vonbrigði og ekki í samræmi við þær væntingar sem uppi voru í kjölfar skýrslu átakshóps um húsnæðismál. Hvetja samtökin því stjórnvöld til að ganga lengra í þessum efnum.

Virðingarfyllst,

Jóhanna Klara Stefánsdóttir
sviðsstjóri mannvirkjasviðs SI